

BOEKPRESENTATIE Volgens Teus van Eck is er een te groot geloof geweest in de marktwerking in de energiesector en die heeft niet het beoogde resultaat gehad. 'De marktstructuur van de energiebranche is gunstig voor kolen- en kerncentrales, is debet aan onnodig hoge prijzen en werkt niet voor duurzame oplossingen.'

Tekst: Jacqueline van Gool

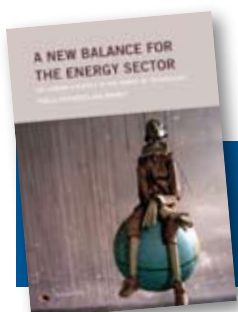
Energievoorziening vraagt om nieuw evenwicht

'Ik sta hier niet met een opgestoken vingertje, om te vertellen dat het allemaal niet goed gesteld is met de Nederlandse energie- en milieusector. Het gaat helemaal niet zo slecht, ik wil hier alleen bereiken dat er opnieuw wordt nagedacht over de verhouding van privatisering ten opzichte van de inhoud', aldus Teus van Eck, bij de presentatie van zijn boek Een nieuwe balans voor de energiesector. Van Eck onderzocht de afgelopen jaren het functioneren van de Nederlandse elektriciteits- en warmtevoorziening in Europees perspectief. Tijdens zijn onderzoek kwam hij tot de conclusie dat er een te groot geloof is geweest in de marktwerking in de energiesector en dat die niet het beoogde resultaat heeft gehad. Er wordt te veel in hokjes gedacht, er is te veel aandacht voor korte termijn invloeden, geld is leidend en iedereen is bezig met het eigen deelbelang in de energieketen. De lange termijn krijgt te weinig aandacht evenals de inhoud van de ketens van techniek, energie, economie, maatschappij en politiek en hun onderlinge

samenhang. Er wordt niet voldoende gezocht naar een balans tussen milieu en economie en tussen voorzieningszekerheid en innovatie. Van Eck is er van overtuigd dat de marktstructuur moet worden gewijzigd. 'De huidige marktstructuur is gunstig voor kolen- en kerncentrales, is debet aan onnodig hoge prijzen, houdt nauwelijks rekening met de effecten over de gehele keten en werkt niet voor duurzame oplossingen.' Bij aanvang van de privatisering werd er van uit gegaan dat een goedwerkende markt vanzelf zou leiden tot een zekere en duurzame energievoorziening. Dat is volgens Van Eck helemaal niet waar gebleken. 'Er is een spanningsveld tussen marktwerking, milieu en voorzieningszekerheid. We moeten hierbij de beperkingen van de markt kennen.'

Financiële winkel Nederland moet zich veel meer richten op slimme lokaal geïntegreerde energie- en milieuoplossingen. Een derde deel van het Nederlandse gasverbruik, vijftien miljard kubieke meter, gaat als warmte verloren. Van Eck denkt dat restwarmtegebruik veel verder

kan worden doorgevoerd. 'Stimuleer daarom dit exergetisch denken en toepassen daarvan via vergunningen, ruimtelijk orderingsbeleid en public utilities voor het koppelen van vraag en aanbod.' Ook in de gebouwde omgeving kan een flinke stap worden gemaakt. Energie- en milieubeleid voor warmte en koeling in de gebouwde omgeving moeten worden gebaseerd op de echte kosten, milieuprestaties en innovatiemogelijkheden van de diverse alternatieven. Om deze prestaties te meten is op het moment nationaal en internationaal geen enkele lijn. In het uitbreiden van de interconnectorcapaciteit ziet van Eck niets. 'In een echt Level Playing Field wordt Nederland waarschijnlijk netto exporteur. De huidige internationale handel is vooral gebaseerd op verschillen in regulering en niet op macro-economische overwegingen.' Al met al vindt Van Eck dat er veel meer aandacht en waardering moet zijn voor slimme oplossingen. 'Technisch is heel veel mogelijk. Het is vooral een kwestie van geld en maatschappijmentaliteit.' Van Eck denkt dat een goede balans kan worden gevonden door creatief naar de problematiek te kijken. 'Zet de brains in op creativiteit in plaats van eindeloze discussies over de exacte temperatuurstijging en nog beschikbare fossiele brandstoffen. ■

Titel: Een nieuwe balans voor de energiesector
Auteur: Teus van Eck
Meer informatie op www.teusvaneck.nl